
TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2016)0450

Stosunki UE-Turcja

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie stosunków UE–Turcja (2016/2993(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Turcji, w szczególności rezolucję z dnia 27 października 2016 r. w sprawie sytuacji dziennikarzy w Turcji¹ i rezolucję z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie sprawozdania za 2015 r. w sprawie Turcji²,
  - uwzględniając roczne sprawozdanie na temat Turcji za 2016 r., opublikowane przez Komisję w dniu 9 listopada 2016 r. (SWD(2016)0366),
  - uwzględniając ramy negocjacyjne UE dla Turcji przyjęte w dniu 3 października 2005 r.,
  - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Turcji z dnia 18 lipca 2016 r.,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 231/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II)³,
  - uwzględniając prawo do wolności wypowiedzi zapisane w europejskiej konwencji praw człowieka i w Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych, których Turcja jest stroną,
  - uwzględniając memoranda Komisarza Praw Człowieka Rady Europy,
  - uwzględniając oświadczenie Komisarza Praw Człowieka Rady Europy z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie działań podjętych w okresie obowiązywania stanu wyjątkowego w Turcji,
  - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Unia Europejska i Parlament Europejski zdecydowanie potępiły nieudany zamach stanu w Turcji i uznały, że władze tureckie mają prawo postawić przed

---

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0423.

² Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0133.

³ Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 11.

sądem osoby odpowiedzialne za ten zamach oraz osoby w nim uczestniczące;

- B. mając na uwadze, że choć Turcja jest ważnym partnerem, oczekuje się od niej, jako od państwa kandydującego, zachowywania najwyższych standardów demokracji, w tym poszanowania praw człowieka, praworządności, podstawowych wolności oraz powszechnego prawa do sprawiedliwego procesu; mając na uwadze, że Turcja od 1950 r. należy Rady Europy, w związku z czym jest związana postanowieniami europejskiej konwencji praw człowieka;
- C. mając na uwadze, że środki represyjne wprowadzone przez rząd turecki na mocy stanu wyjątkowego są niewspółmierne oraz naruszają podstawowe prawa i swobody chronione turecką konstytucją, a także demokratyczne wartości, na których opiera się Unia Europejska, oraz Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych; mając na uwadze, że od próby zamachu stanu władze aresztowały 10 członków Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Turcji należących do opozycyjnej partii HDP i około 150 dziennikarzy, co jest największą liczbą takich aresztowań na całym świecie; mając na uwadze, że zatrzymano 2 386 sędziów i prokuratorów oraz 40 tys. innych osób, z których ponad 31 tys. nadal przebywa w areszcie; mając na uwadze, że według sprawozdania Komisji na temat Turcji za 2016 r. 129 tys. pracowników sektora publicznego zawieszono w czynnościach (66 tys.) lub zwolniono (63 tys.), a w większości przypadków do dziś nie postawiono im zarzutów;
- D. mając na uwadze, że prezydent Erdogan i rząd Turcji niejednokrotnie wydawali oświadczenia dotyczące przywrócenia kary śmierci; mając na uwadze, że w konkluzjach w sprawie Turcji z dnia 18 lipca 2016 r. Rada przypomniła, że jednoznaczne odrzucenie kary śmierci należy do podstawowych elementów dorobku prawnego Unii;
- E. mając na uwadze poważne obawy dotyczące warunków przetrzymywania osób zatrzymanych i aresztowanych po próbie zamachu stanu, a także ostrych ograniczeń wolności słowa oraz działalności prasy i mediów w Turcji;
- F. mając na uwadze, że ust. 5 ram negocjacyjnych stanowi, że jeżeli w Turcji dojdzie do poważnego i stałego naruszania zasad wolności i demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności oraz praworządności, na których opiera się Unia Europejska, Komisja z własnej inicjatywy lub na wniosek jednej trzeciej państw członkowskich zaleci zawieszenie negocjacji i zaproponuje warunki ich ewentualnego wznowienia;
- G. mając na uwadze, że tymczasowe wstrzymanie negocjacji oznaczałoby zamrożenie obecnych rozmów, nieotwieranie nowych rozdziałów oraz brak nowych inicjatyw w odniesieniu do ram negocjacyjnych UE dla Turcji;
  - 1. zdecydowanie potępia niewspółmierne represje wprowadzone w Turcji od czasu nieudanego wojskowego zamachu stanu w lipcu 2016 r.; podtrzymuje swoje zaangażowanie na rzecz utrzymania powiązań Turcji z UE; wzywa jednakże Komisję i państwa członkowskie do tymczasowego zamrożenia toczących się negocjacji akcesyjnych z Turcją;
  - 2. zobowiązuje się do dokonania ponownej oceny swego stanowiska po zniesieniu niewspółmiernych środków wprowadzonych w Turcji na mocy stanu wyjątkowego; zaznacza, że ocena ta zależeć będzie od przywrócenia praworządności i praw człowieka w całym kraju; uważa, że odpowiednim momentem na dokonanie takiej oceny będzie

odwołanie stanu wyjątkowego;

3. przypomina, że przywrócenie kary śmierci przez rząd turecki doprowadzi do formalnego zawieszenia procesu akcesyjnego;
4. zauważa, że Turcja dotychczas nie wypełniła 7 z 72 kryteriów planu liberalizacji systemu wizowego, w tym niektórych kryteriów szczególnie istotnych;
5. zwraca uwagę na znaczenie zacieśnienia unii celnej dla Turcji; podkreśla, że zawieszenie prac nad zacieśnieniem unii celnej miałoby dla tego kraju poważne konsekwencje gospodarcze;
6. wyraża poważne zaniepokojenie z powodu oświadczeń kwestionujących traktat z Lozanny określający granice współczesnej Turcji, który przyczynił się do zachowania pokoju i stabilności w regionie przez niemal wiek;
7. wzywa Komisję, by w średniookresowym sprawozdaniu z przeglądu w sprawie IPA, zaplanowanym na 2017 r., przeanalizowała niedawne wydarzenia w Turcji; zwraca się do Komisji o zbadanie możliwości zwiększenia wsparcia dla tureckiego społeczeństwa obywatelskiego ze środków Europejskiego Instrumentu na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka;
8. zachęca Komisję, Radę Europy i Komisję Wenecką, by zaoferowały władzom tureckim dodatkową pomoc sądowniczą;
9. podkreśla, że stosunki między UE a Turcją mają strategiczne znaczenie dla obu stron; zaznacza, że choć Turcja jest ważnym partnerem UE, to polityczną wolę współpracy muszą wyrażać obie strony partnerstwa; uważa, że Turcja nie wykazuje tej woli politycznej, ponieważ działania rządu w coraz większym stopniu oddalają Turcję od Europy;
10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Turcji.